

Térségi Tükör

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • IV. évfolyam 6. szám, 2010. június

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röszeke, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Megemlékezések, gyógyuló sebek

Ismét megerősödik a nemzeti összetartozás

Az új Országgyűlés által a nemzeti összetartozás napjává nyilvánított június 4-én nemcsak a trianoni békeszerződés aláírásának 90. évfordulójára, hanem főként az 1920 óta a határokon kívül élő magyarsággal végre hivatalosan is felvállal egységre, közösségre emlékeztünk országszerte.

A parlamenti szavazáson a nemzeti összetartozás napjáról szóló javaslatot 302-en támogatták igenel, 55 képviselő voksolt nemmel, 12 pedig tartózkodott. A törvény szövege szerint ezzel az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”. A köztársasági elnök teljesítette a sürgős aláírásra vonatkozó kérést és így az június 4-én életbe léphetett.

A szöveg kitér arra, hogy a trianoni békekötéssel kialakult és szá-

mos esetben máig fennálló problémák megoldása csak a nemzetközi jogi szabályok által kijelölt keretek között, demokratikus módon képzelhető el, az érintett országok kölcsönös tiszteleten alapuló együttműködése által. A jogszabályban az Országgyűlés ugyanakkor elítél minden olyan törekvést, amely az egyes államok területén kisebbségben élő nemzetrészek asszimilációjára irányul.

Testvéri kapcsolat van közöttünk

Ezen a napon Magyarország szinte minden helységében sor került kisebb-nagyobb megemlékezésre, hiszen a hazai falvak és városok többsége a Kárpát-medence magyar lakta terü-

leteiről is választott magának testvértelepülést.

Egészen másként gondolunk a más országokban élő magyarokra, ha van saját tapasztalatunk, személyes ismeretségünk a határ túloldalán. Mást, többet jelent Királyhalom neve, ha Ásotthalmon vagy Domaszéken ejtik ki, mint ahogyan másként gondolnak a mórahalmiak a Csíkszentmártonban élőkre vagy a ruzsaiak a bácsfeketehegyi emberekre. Röszekehez Kanizsát, Ülléshez Torockószentgyörgyöt hozzák közelebb a közös ünnepek, a zákányszékiek a borszéki-

ekre gondolnak nagyobb szeretettel.

Nem szakadtunk el egymástól és jó érzés, hogy ez a közelség egyre csak erősödik. Azzal is, hogy látogatjuk egymást, azzal is, hogy együtt vágunk bele valamibe – és azáltal is, hogy nemcsak a manapság igen népszerű „partnerség” fogalmkörébe igyekszünk zárni a kapcsolatainkat, hanem a magyar nyelv szépségét ez esetben is felvillantó „testvértelepülés” szót használjuk a köztünk lévő viszonyra.

folytatás a 2. oldalon

Ásotthalmi pedagógus is megkapta a Csongrád Megye Közoktatásáért Díjat

Oktatókat, tanítókat köszöntöttek

A Megyei Közgyűlés évek óta kitüntető díjjal ismeri el a kiváló oktató-nevelő szakemberek áldozatos munkáját. Idén a Csongrád Megye Közoktatásáért Díjat Horváth

Zoltán, a makói és Dr. Kőrösi Tibor, a csongrádi iskola igazgatója, valamint Rutainé Fodor Edit, ásotthalmi igazgatóhelyettes kapta.

Folytatás a 3. oldalon

Megemlékezések megyszerte

A Csongrád Megyei Önkormányzat az újszegedi Rendezvényház mellett álló kopjafánál ünnepelt, ahol Kiss-Rigó László megyéspüspök a nemzetet ért súlyos sebek gyógyulásáról beszélt, melynek biztató eredményét egy egészséges, józan lelkiismeret-vizsgálattól és az értelmes összefogástól várja.

A megemlékezés ünnepi szónoka, Balog Zoltán államtitkár szerint nem szabad tovább hallgatni Trianon gyalázatáról, hiszen – idézte a Bibliát – „ha mi hallgatunk, a kövek fognak kiáltani: erdélyi fedelmek, magyar királyok országot védő várainak romokban he-

verő kövei kiáltanak és vádolnak mindenkit, akik hagyták, hogy így legyen és így is maradjon”. Balog felhívta a figyelmet arra, hogy a 90 éves tragédia kérdése nem a nagyhatalmak színe előtt dől el, hanem bennünk és közöttünk, „amikor a gyerekeinkkel eldöntjük, miről beszélgetünk: egy szappanoperáról vagy a magyarok összetartozásáról”.

Nem felejteni – megőrizni...

A megyei megemlékezések között kiemelendő az a kezdeményezés, amelyet Csányi László, Nógrádi Zoltán, Ozgyin Mihály és Zakar Péter indítványára fogadott

el a közgyűlés. Ez alapján a megye középiskoláiban Csongrádtól Puztamérgesig, Makótól Szentesig június első hetében rendhagyó történelemórákra került sor annak érdekében, hogy a tanulók az oktatási intézményekben sokáig elhallgatott, és néhol még ma is felületesen feldolgozott trianoni eseményeket, ezek következményeit és mai vonatkozásait alaposabban megismerhessék, megérthessék.

Lényeges kérdés a korszak tárgyi emlékeinek megőrzése és minél szélesebb körű közzététele is. Ennek érdekében Nógrádi Zoltán kezdeményezésére a Szegedi Trianon Kiállítóhely létrehozásáról is döntött a megyei közgyűlés. A leendő ki-

állítás – az országban eddig egyedülálló várpalotai Trianon Múzeum mellett – „olyan témakörben kíván ismereteket közvetíteni, amely az elmúlt évtizedekben meglehetősen torz formában jutott el hazánk polgáraihoz”. A tárlat anyagainak javát Szanka József több mint 30 éves áldozatos kereső- és gyűjtőmunkájának eredményeként létrejött – sok ezer darabból álló korabeli dokumentumból és használati tárgyból álló – gyűjtemény alkotná. A tervezett kiállítóhelyet a szegedi Victor H. utca 1. szám alatti ingatlanban valósítja meg a megyei önkormányzat, a berendezéséről és működtetéséről várhatóan a szeptemberi közgyűlésen döntenek majd.

90 éve történt...

1920. június 4-én a versailles-i Nagy Trianon kastélyban írták alá az I. világháború győztes hatalmái és Magyarország képviselői a háborút lezáró békeszerződést, melynek feltételeit hazánk hivatalos részvétele nélkül határozták meg. Gróf Apponyi Albert, a magyar küldöttség vezetője csak a lezárt tárgyalások után fejthette ki a

álláspontot, ám ennek már semmi hatása nem volt a döntésre.

A szerződés értelmében felbomlott az Osztrák-Magyar Monarchia, amiből hazánk (Horvátország nélküli) területét 293 ezer négyzetkilométerről 93 ezerre, lakosságát 18,2 millióról 7,6 millióra csökkentették. A Felvidéket, a Kisalföld északi felét és Kárpátal-

ját Csehszlovákiához; Erdélyt, az Alföld keleti peremét és Kelet-Bánátot Romániához; Horvátországot, Bácskát, Nyugat-Bánátot, Zala megye nyugati peremét, a Muraközt és a baranyai háromszöget a Szerb-Horvát-Szlovén királysághoz; Nyugat-Magyarország egy sávját Ausztriához csatolták, míg Lengyelország Szepes és Árva megyékből kapott területeket.

A magyar állam területének kétharmadát, iparának csaknem 40,

nemzeti jövedelmének pedig 67 százalékát veszítette el, de sokkal súlyosabb veszteségként éltük meg, hogy a békediktátum nem vette figyelembe az ország etnikai helyzetét, így csaknem 3,2 millió magyar (a magyarság egyharmada!) került az új országhatárok túlsó oldalára.

Az aláírás percében Magyarországon megkondultak a harangok, hosszú percekig leállt a közlekedés és bezártak az üzletek.

(Forrás: www.mult-kor.hu)

Országzászló emlékeztet a nemzet egységére Mórahalmon

Katonai tiszteletadás mellett emlékeztek meg a trianoni békekötésről Mórahalmon, ahol a város központjában országzászlót és kettős keresztet állítottak és avattak fel, kifejezve ezáltal a 90 évvel ezelőtt tragikusan szétválasztott magyarság egybetartozását.

A megható és ünnepélyes alkalmon jelen voltak a térség polgármesterei, a helyi intézményvezetők és a Móra Ferenc ÁMK diákjai, de vendégül látták Temerinből Gusztón András polgármestert és Puskás Tibort, az Első Helyi Közösség vezetőjét is.

„A magyar nemzet egy!”

Szintén a szerbiai településről érkezett az ünnepi szónok, Csorba Béla néprajzkutató, tanár, aki beszédé-

ben kiemelte: hiába akarták sokan elérni, ez az összefogás is azt bizonyítja: 90 év sem volt elég a kisebbségi magyarság elűntetésére. „Magyarország feldarabolása a kisebbségi kérdést nem oldotta meg. A négy új állam ténylegesen a népek börtönévé vált, ahol a kisebbségi kérdést egyes népcsoportok kiirtásával, kitelepítésével vagy erőszakos beolvasztásával akarták megoldani. A közelmúltig mi, magyarok voltunk az egyetlenek Európában, akik még erkölcsi elégteltet sem kérhettünk” – fogalmazott Csorba Béla, aki azt is hozzátette, a magyar kisebbségek helyzete sajnos máig megoldatlan.

A szónok kifejezte hitét arról, hogy a határok túloldalán élő nemzettársaink ezután is meg akarnak maradni magyarnak, hiszen ez a nemzet egy! „Államokat ugyan fel lehet darabolni, de nemzeteket feldarabolni még soha senkinek nem sikerült.”

Emlékezés és a jövőbe vetett hit jelképe

Nógrádi Zoltán polgármester köszöntőjében keserűen emlékezett a békediktátum aláírására, amely ellen „ezer év magyarjainak lelke tiltakozott, s amellyel Nyugat-Európa 'megköszönte' a magyarságnak, hogy harminc emberöltőn keresztül védte határait a sorozatos támadásokkal szemben”. Hiába akarták azonban megtörni kitartásunkat és büszkeségünket ezzel a szerződéssel, hiába akarták eltüntetni népünket, mégis itt vagyunk és országzászlót állítunk összetartozásunk kifejezésére – hangsúlyozta Nógrádi.

A polgármester kitért arra is, hogy mivel a kommunista diktatúra megtiltotta Trianon emlékeztetét, a rendszerváltás után pedig ez a szó rosszjű

nacionalizmushoz kapcsolódott, innen egyenes út vezetett az ország új kori történelmének legfájdalmasabb eseményéhez: a 2004. december 5-ei „hitvány népszavazáshoz, amiért azóta sem győzőnk eleget bocsánatot kérni. De igyekezzünk mindezt helyrehozni.”

Nógrádi a rendezvényen jelen lévő diákokat az emlékezésre szólította fel: „Nem az itt elhangzott beszédek, hanem azt az érzést őrizték meg, amit ez a zászló és a kereszt jelképez. Érezték és tudjátok, hogy magyaroknak lenni e világon egy dicső történelmi múlt jelenkori szereplőjének voltát jelent. Rátok bizzuk ezt az országot és ezt a nemzetet, hogy a 90 évvel ezelőtt elkövetett gyalázatot ti gyógyítsátok majd meg a jövőben!”

A koszorúk elhelyezése közben felolvasták az elszakított területek nevét, lakossági adatait és felsorolták a visszahozhatatlan értékeket, akik a határ túloldalán rekedtek. Az országzászló után a főút túlsó oldalán álló kettős keresztet szentelték és avatták fel, melynek talapzatát a jelenlévők virágokkal díszítették.

Mórahalmon nyaralhatnak az árvíz-károsult gyerekek

Az idei tavaszon hazánkat sújtó esőzések óriási károkat okoztak az ország északi részén élőknek. A híradások naponta számolnak be öszszeszedől, áradás által elmosott házakról, tönkrement utakról és öszszeszetört emberi életekről. A számtalan adománygyűjtő szervezet szorgos és aktív közreműködésének hála, rengeteg segítség érkezik folyamatosan a katasztrófális helyzetbe került területeken élőknek.

Mórahalom azzal támogatja az árvíz-károsultakat, hogy gyermekeiknek ingyenes nyaralást ajánlott fel a fürdőben, teljes ellátással. Nógrádi Zoltán polgármester elmondta: az önkormányzat felhívására sok család jelentkezett a városhól.

„Ezzel kis időre tehermentesítjük a kárt szenvedett családokat, a gyerekek számára pedig kedves élményekkel gazdagítjuk a nyarat. Szeretnénk, ha azt éreznék ezek a gyerekek, hogy ha bajba jutottak, akkor az ország más részein élőkkel szolidaritással fordulnak feljűk és segítenek rajtuk. Fontos, hogy azt is megérezzék mindebből: ha egy nemzethez tartoznak, akkor soha nincsenek egyedül. A közösség azért van, hogy annak erejével segítse az egyén számára megoldhatatlan problémák lekűdzését. Nekűnk van egy gyógyfürdők, aminek áldásos hatásait mi nap mint nap élvezhetűnk – most szeretnénk megosztani ezt azokkal, akiknek ez segíthet abban, hogy mielőbb túljussanak ezeken a nehéz hónapokon, heteken.”

A gyerekek nyaraltatását a Református Szeretetszolgálat segítségével szervezik meg július és augusztus hónapokban. A családoknak, közösségeknek mindössze az útiköltségről kell gondoskodniuk, minden mást megkapnak a mórahalmiaktól.

A gyerekek nyaraltatását a Református Szeretetszolgálat segítségével szervezik meg július és augusztus hónapokban. A családoknak, közösségeknek mindössze az útiköltségről kell gondoskodniuk, minden mást megkapnak a mórahalmiaktól.

Ön e karitatív szervezeteken keresztül segíthet az árvíz-károsultaknak

Magyar Ökumenikus Segélyszervezet:

11705008-20464565 (megjegyzésbe: Hazai árvizek 2010)

Magyar Vöröskereszt: 10405004-00026542-00000005

Katolikus Karitás: 12011148-00124534-00800007

Máltai Szeretetszolgálat: 11784009-20200673

Baptista Szeretetszolgálat:

13555555-55555555-55555555 (megjegyzésbe: Árvíz 2010)

1752 Nemzeti segélyvonal (csak a T-Mobile hálózatából elérhető)
1749 Vöröskereszt adományvonal

Oktatókat, tanítókat köszöntöttek

Folytatás az első oldalról

„A pedagógusoknak nemcsak az oktatásban, hanem a nevelésben is helyt kell állniuk, hiszen arra is fel kell készíteniük a gyerekeket, hogy az életben is meg tudják állni a helyüket” – mondta el az ünnepségen a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke. Magyar Anna kiemelte: „az oktatás, mint stratégiai ágazat a társadalom erejét, országunk jövőjét jelenti, ezt Trianon után is felismerték már hazánk akkori vezetői, akik Klebelsberg Kunó oktatáspolitikai programjára alapozva építették újjá az országot. Ebben a szellemben dol-

goznak a megyei fenntartású iskolák pedagógusai is, akiknek munkáját ezúton is köszönjűk.”

A Pedagógus Nap alkalmából átadott díjat annak az egyéneknek vagy közösségnek adományozzák, aki/amely az oktatás területén a megyében vagy a megye érdekében kimagasló eredményt ért el. A kitűntető díj éremből, oklevélből és pénzjutalomból áll, évente legfeljebb három adományozható belőle, amelyből csak egy adható közösségnek.

Csongrád Megyei Közgyűlés
Sajtószolgálat

Rutainé Fodor Edit

Olvasói levél

Megtisztított közélet

Böngészgetem a hazai sajtó híreit. Íme, egy a legfrissebbek közül:
Elfogadta a képviselőház a politikai- és közéletet a kommunista rendszer működtetőitől és kiszolgálóitól megtisztítani hivatott átvilágítási törvényt. (Na, végre!) A rendszerváltást követően húsz évvel megszüavazott jogszabály értelmében öt évre kizárandók a közéletből mindazok, akik 1945 és 1990 között részesei voltak a kommunista rezsim elnyomó gépezetének. (Nagyon helyes, de ha mód van rá, legyen inkább tíz év!) A törvény hatálya alá esnek mindazok, akik vezető tisztséget töltöttek be a pártban és annak ifjúsági szövetségében (KISZ), beleértve azokat is, akik ezeknek a szervezeteknek a fizetett aktivistái voltak. Kiszűrik a közéletből ezen túl az egykori állam- és minisztertanács tagjait, a volt államtitkárokat, tanácsi vezetőket, valamint a kommunista diák-szervezeti elnököket és alelnököket is. Nem tölthetnek be köztisztséget a

pártakadémia egykori vezetői sem, továbbá mindazok, akik bizonyítottan tagjai voltak a titkosrendőrségnek, a besűgőhálózatnak, illetve együttműködtek azokkal. A törvény kimondja azt is, hogy az érintettek nem tölthetnek be államfői, parlamenti vagy önkormányzati képviselői tisztséget, nem lehetnek polgármesterek vagy alpolgármesterek, bírák vagy ügyészek, sőt a kormány tagjai sem.

Namármost. Mielőtt a fentiek kapcsán – egy „Gyurcsány(i)- és Lendvai-mentes” parlament reményében – bárki örömmujongásban törne ki, sietek leszögezni, hogy a szóban forgó törvényt sajnos, Bukarestben a román országgyűlés fogadta el a minap, nem a hazai. Pedig – ahogy mifelénk mondani szokták – igény volna rá itthon is.

Kosik Dénes

Gyönyörű új játszótér épült Ruzsán

Értük, nekik készült

Ruzsán európai uniós pályázat tette lehetővé, hogy új játszótér épülhessen, mely régóta várt igényt elégített ki. Az új játszótérre a község 2009 januárjában nyújtott be igényt az Intelligens Faluért Egyesület által. A Magyar Vidékfejlesztési Hivatal kedvező elbírálásban részesítette Ruzsát, így a munkálatok már ősszel megkezdődtek. A játszótér megépítésére a megpályázott 17.778.000 forintból 15.501.000 forintot kapott az Európai Uniótól a község. Önerőre a településnek nem volt szüksége, csupán a kivitelezési munkákban vettek részt a lakosok.

A helyiek rendkívül aktívan kezdtek hozzá az építéshez, földmunkákhoz. A játszótér teljes területe 1672 m², melyen nemcsak kicsik és nagyok, hanem felnőttek is találnak

szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget. Az uniós forrásból megvalósult a kisebbek számára a lánchinta, kötélalagút, valamint két tornyos csúszda. A nagyobbak élményt gyűjthetnek a kötélpályán és a minden korosztály számára használható fészekhintán. A fészekhinta lehetővé teszi, hogy a nagyobbak, illetve a felnőttek egyedül vagy akár gyerekeikkel együtt játszva kapcsolódjanak ki. A szülőket és felnőtteket szép környezetben pihenő padok várják, valamint a fedett pihenő ház ad lehetőséget beszélgetésre, kikapcsolódás-

ra. A kőcsiga óriás kövekből épült, mely dekorációként funkcionál, játszani rajta csak szülői felügyelet mellett lehetséges.

A játszótér minden európai uniós szabálynak megfelel, korszerű, modern és tanúsítvánnyal rendelkezik. A várva várt meglepetésre azonban vigyázni kell, hogy a jövő generációja ugyanolyan minőségben tudja használni, mint azt most megtehetik a gyerekek. A játszótér értük, nekik készült, fontos tehát figyelni a biztonságra és a valódi értékek megőrzésére.

Fenntarthatósági rendezvénysorozat a Homokhátságon

„A világ erőforrásai elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki szükségleteit, de nem elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki mohóságát.”

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása sikeres pályázatot nyújtott be a Környezet és Energia Operatív Program keretén belül (KEOP-6.1.0/A/09-2009-0070) egy környezeti fenntarthatóságot elősegítő rendezvénysorozat megtartására. A rendezvénysorozat megtartására, valamint eszközbeszerzésre közel 4 millió forint támogatás áll majd rendelkezésre. A Környezet és Energia Operatív Program alapvető célja Magyarország fenntartható fejlődésének elősegítése.

A rendezvénysorozat közvetlen célja

Egy 5+1 alkalmas, környezetbarát építési technológiák elterjesztését célzó rendezvénysorozat megszervezése és lebonyolítása. Az 5 alkalomból 3 a több éve megrendezésre kerülő, nagy sikernek örvendő Homokháti Sokadalom (2010. június 25–július 4.) rendezvénysorozat keretein belül lesz megtartva 2010. július 2–4. között, a Mórahalmon található Energia Tanácsadó és Információs Központban (Fesztivál köz 1.).

A tervezett program

2010. július 2. A klímaváltozás hatásai a Duna–Tisza közén a vízekre. Határokkal osztott vizek – határtalan lehetőségek, avagy mire hasz-

nálható az elhasznált víz.

2010. július 3. Fenntartható építési konferencia, korszerű építkezési technológiák bemutatása. Termográfia: látni és mérni a láthatatlant.

2010. július 4. Az előző két nap előadóinak kiállítása, tanácsadás, egyes technológiák bemutatása, kipróbálása.

Az előadásokat a témában jártas, elismert szakemberek tartják. Az előadók kiválasztásában a Csemete Egyesület lesz segítségünkre. Az

érdeklődőknek lehetőségük lesz az elhangzottakhoz, vagy egyéb, a témához kapcsolódó kérdésben közvetlenül kérdést intézni az előadóhoz az előadások végén.

Mindenkit sok szeretettel várunk, aki úgy érzi, hogy tenni kell valamit az érdekében, hogy a Földünk adta lehetőségeket még sok éven keresztül ki tudjuk használni úgy, hogy eközben a bolygónkat ne veszélyeztessük.

*Jójjárt Edit
szervező*

Több mint 200 milliós turisztikai beruházás Sándorfalván

Megújul a Pallavicini-kastély és a Budai Sándor Emlékház

Sándorfalva Város Önkormányzata a Dél-alföldi Operatív Program finanszírozásában 205 millió forint összköltségű beruházás keretében újítja fel a Pallavicini-kastélyt és a Budai Sándor Emlékházat. Az ünnepélyes projektindító rendezvényen és sajtótájékoztatón Kakas Béla polgármestertől megtudtuk, az önkormányzat célja, hogy a várost bekapcsolják a régió turisztikai látványosságait kínáló települései közé. A rendezvényen Dr. Kozma József, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács elnöke is részt vett. A 80 százalékos uniós támogatással megvalósuló beruházás munkálatai elkezdődtek, a Budai Sándor Emlékház melléképületeit már bontják – mondta el Kácsor Péter, Sándorfalva Városfejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője.

A Pallavicini-kastély épülete jelenleg a helyi általános iskolának ad otthont, ezért itt a tanév végén kezdik el a felújítást. Az épületek

renoválása során ügyelnek arra, hogy az eredeti falszerkezetek és épületelemek a lehető legkevésbé

sérüljenek. A két épületben összesen 16 kiállítóteret alakítanak ki, a kastély alagsorában kávézó nyílik, s a két helyszín parkja is megújul majd. Többek között a város történetét bemutató tárgyak, dokumentumok, a települést alapító Pallavicini Sándor őrgrof bútorai kapnak majd helyet a felújított kastélyban, a kiállítóteremben pedig komolyzenei koncerteket is szer-

veznek – tudtuk meg Dr. Tóth István muzeológustól. Az emlékházban a város szülöttje, Budai Sándor naiv festő életművét és citerakészítő tevékenységét mutatják be, utóbbi tárlat országosan egyedülálló turisztikai attrakciónak ígérkezik, hiszen a hagyományos magyar népi hangszerről máshol nem látható kiállítás. A kivitelezés a tervek szerint október végére valósul meg.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Gyermeknap a fenntartható fejlődés jegyében

Mórahalom Város Önkormányzata az idei gyermeknapon a helyi termékek és a környezetvédelem témakörben szervezett programot 2010. május 29-én a Móra Ferenc ÁMK-ban tartott programok társrendezvényeként.

A gyermekek játékos vetélkedők, tesztek, feladványok segítségével ismerkedtek meg a homokháti zöldségekkel és gyümölcsökkel, a környezettudatos

vásárlással, sőt a szelektív hulladékgyűjtés kipróbálására is alkalom nyílt.

A PET palackok gyűjtéséből és zsugorításából szervezett versenyen az iskola 3.C osztályos tanulói győzedelmeskedtek, s jutalmként helyi termékeket, 100%-os gyümölcslejt, epret és cseresznyét kaptak az egészséges életmódra és környezettudatosra való nevelés jegyében.

A program „A mórachalmi Fenntartható Fejlődés Háza” című pályázat keretein belül valósult meg.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Címeres nemzeti lobogó került a ballagó diákok tarisznyájába

Erősíteni a nemzeti identitástudatot

A Csongrád Megyei Önkormányzat döntése alapján az általa fenntartott középiskolákban minden ballagó középiskolás tarisznyájába egy-egy címeres nemzeti lobogó kerül ettől a tanévtől kezdve. Az első ajándékokat – a zászlókat és egy-egy emléklapot – a közgyűlés április 29-i ülésén vehették át a diákok. A kezdeményezés kimondott célja, hogy erősítse a felnövekvő generációkban a nemzettudatot és a nemzeti identitástudatot.

A közgyűlés Nógrádi Zoltán és Martonosi György javaslatára 2010. március 25-ei ülésén döntött a ballagó középiskolások számára ajándékozandó címeres nemzeti zászlóról.

„A piros-fehér-zöld nemzeti lobogó a Himnusz, valamint országunk címere mellett nemzeti függetlenségünk és identitásunk szimbóluma” – mondta el Magyar Anna elnök. – „Fontos az, hogy a felnövekvő generációk életében ezek a nemzeti jelképek hangsúlyozottabb szerepet kapjanak; el kell érniük, hogy fiataljaink büszkén fogják kezükbe a nemzeti lobogót.”

Első lépésként a megyei fenntartású középiskolákban idén végző diákok tarisznyájába került bele egy-egy címeres magyar zászló, amit a hozzá tartozó emléklappal együtt a ballagó diákok képviselői vették át a megyei képviselőktől.

A hat intézményben és tagintézményekben (összesen 12 iskola) ebben a tanévben 1496 diák ballagott. A legtöbb végzőstől, 485 diáktól a Csongrádi Oktatási Központ, Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium, míg a legkevesebbtől, 93 tanulójától a Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium búcsúzott.

*Csongrád Megyei Önkormányzat
Sajtószolgálat*

Egészséges táplálkozás, új munkahelyek, környezetvédelem

Megnyílt Csongrád megye első biopiaca

Az újszegedi Rendezvényház mintegy 250 m² alapterületű parkolójában várja a vásárlókat a vasárnaponként nyitva tartó biopiac, ahol egyelőre 12-15 biotermelő kínálja termékeit. A kezdeményezés a Rendezvényház Nonprofit Kft. és az ASA-RAM Alapítvány együttműködésében valósul meg.

„Mivel 2010 az Egészség és Sport Éve Csongrád megyében, ennek jegyében is nyitottuk meg a megye első biopiácát” – mondta el Molnár Csaba, a Rendezvényház Nonprofit Kft. ügyvezetője, aki azt is hozzátette: „a Rendezvényház minden szempontból igyekszik környezettudatosan működni: a kerékpárbarát munkahely, az energetikai beruházás és a fenntartható ház pályázat sorába jól illeszkedik ez a kezdeményezés is”.

„A parkolóban csak olyan termelők árusíthatnak, akik tanúsítvánnyal tudják igazolni, hogy termékeik biogazdálkodásból származnak” – emelte ki Boros Attila, az ASA-RAM Alapítvány ügyvezető titkára. – „Amellett, hogy a biotermékek egészségesek, a biogazdál-

kodások új munkahelyeket teremtenek, azaz jó hatással vannak a magyar gazdaságra, és ja-

vítják a talaj-, illetve a vízműködést is.”

A biopiacon minden vasár-

nap délelőtt 7–11 óráig várják a biotermelők a vásárlókat, akik hozzájuthatnak például bio zöldségfélékhez, gombákhoz, mézhez, pékárukhoz vagy éppen tejtermékekhez (kecsketejhez).

*Csongrád Megyei Önkormányzat
Sajtószolgálat*

Domaszék és Pécska gasztronómiai együttműködése

Ételed az életed

Domaszék és az Arad megyei Pécska dinamikusan fejlődő kapcsolatában az idei évben „Ételed az életed” címmel határon átnyúló együttműködési program jelentett új lépést.

A Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 európai uniós pályázat a régióban jelenleg is kedvelt gasztronómiai és kulturális programokat kívánja közösen

továbbfejleszteni annak érdekében, hogy bővüljön a térség vonzereje és határok nélkül erősödjön a kulturális összetartozás. Közös cél a gasztronómiai és kulturális hasonlóságok, valamint különb-

ségek bemutatása, elfogadtatása.

A nyertes pályázat a 2010. évi hagyományos települési rendezvények (Fogathajtó Verseny és Domaszéki Borok Fesztiválja, Böllérnap és Katalin bál, Falunap, Répafesztivál és Nemzetközi Megyejáró Fesztivál) megvalósítását is segíti. A támogatási összeg 25,5 millió forint.

A határon túli együttműködés keretén belül április 30-án Domaszék rendezett gasztronómiai és kulturális konferenciát, ahol a résztvevők megismerkedhettek az egészséges életmóddal, étkezési szokásokkal, illetve a magyar és román gasztronómiai és kulturális hasonlóságokkal, különbségekkel. A konferencia után népi mesterek és kiállítások mutatták be a két nemzet hagyományait.

Kispéter Géza, domaszéki polgármester Stanoiov Miodrag pécskai alpolgármester köszöntése után ismertette a projektet, és kiemelte, hogy az egyenlő esélyek elvét és a hátrányos helyzetű csoportokat a program során nagy figyelemmel kísérik. Ez Pécska részéről fő-

ként a nagyarányú roma lakosságot, Domaszék részéről pedig a külterületi, tanyai népességet érinti.

A rendezvény fővédnöke a Domaszéken élő Magyar Anna megyei elnök volt, aki az Egészség és Sport Éve 2010 keretén belül mondott beszédet.

A konferencián az egészséges életmódról Dr. Weszelovszky Erzsébet főorvos, természetgyógyász tartott előadást, hangsúlyozva, hogy étkezési szokásaink az utóbbi időben gyökeresen megváltoztak. Dr. Bucin Mihaela főiskolai docens a román szokásokról beszélt, bepillantást engedve a szomszédos ország gasztrokultúrájába. Somodi Sándor és Baranyás József borászok a homokháti borok történetéről és egyediségéről, Maurer Csaba pálinkafőző mester pedig az igazi magyar pálinka elkészítési módjáról beszéltek. Zárásként Csizsár István mesterszakács mondott pár szót a domaszéki gasztrokultúráról.

Szolcsányi Zsófia

A bérmálás

A kereszténység fontos mérföldköve a bérmálás, azaz a Szentlélek erősítő kegyelme. A bérmálás szó annyit jelent, mint megerősítés. A latin firmare szóból eredeztethető, melynek jelentése erősíteni, szilárdítani. „A bérmálás az a szentség, amely minket nagykorú kereszténnyé, Jézus Krisztus katonájává tesz, és megjelöl ennek eltörölhetetlen jelével.” (Szent X. Pius Papi Közösség)

A bérmálás feltétele, hogy keresztények legyünk. Szüleink jó-

voltából még gyermekkorban járultunk a kereszttség szentségéhez, mely névválasztással járt, így lettünk tagjai a keresztény közösségnek

A második lépésben már saját, tudatos döntésünk, hogy Krisztushoz való tartozásban részt akarunk venni, ezért leszünk elsőáldozók.

A nagykorúvá válás szimbóluma a bérmálás. A bérmálás tudatos és szívből választott döntés eredménye, a bérmálkozó az igazi értékekhez kíván csatlakozni és a későbbi-

ekben is e szerint élni. A bérmálkozó választ egy védőszentet (és/vagy bérmanevet). A védőszentnek fontos szerepe van a későbbiekben, hisz olyat kell választani, akihez szeretnénk hasonlítani, akinek példamutató értékei, erényei vannak. Ezzel a névválasztással tulajdonságait kívánjuk átvenni, lelki adottságokat szeretnénk elsajátítani ugyanúgy, mint mikor a keresztelkedéskor a szülők nevet választanak gyermekeiknek. Ezért fontos, hogy olyan nevet válasszunk,

amely számunkra valamilyen keresztény értéket hordoz.

Azonban a „jó” keresztény, aki hűen vallja Istent, szükségesnek érzi a szentmiséken való jelenlétet is. A templomban Jézussal találkozunk. Az Ő életáldozatából kell erőt merítenünk a mindennapokban. Tegyük hát meg, érezzük fontosságát az egyháznak életünkben!

Régebben a bérmálás csak 4-5 évenként volt lehetséges. Napjainkban szinte minden évben, szinte minden községben van bérmálás. A bérmálási szentmisék sorát a sándorfalvi nyitotta, de lesz a Homokhátság közel összes településén.

- Sándorfalva
2010. ápr. 11. vasárnap
- Zákányszék
2010. máj. 9. vasárnap
- Dorozsma, Zsombó, Szatymaz (zsombói templom)
2010. jún.5. szombat 18.00
- Mórahalom
2010. jún. 6. vasárnap
- Domaszék
2010. jún. 12. szombat

MÓRAHALOM

Homokháti Sokadalom

2. Dél-alföldi Rétesfesztivál

július 2.-3.-4.

LEGYEN A VENDEGÜNK!

június 25. - július 4.

június 25. (péntek) Fesztivál nyitány

- 18.00 HÁM - kiállítás megnyitója (**HOMOKHÁTI MŰVÉSZTELEP**)
- 18.00 Felvonulás: fúvósok, néptáncosok, majorettesek
Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
- 18.30 Móraalmi Fúvószenekar fesztiválnyitó koncertje
Fellépnek: Arlechino TE, Classicon TE
Móraalmi Néptánc csoportok
Orsi és Peti – népszerű slágerválogatások

Legyen a vendégünk! Gulyásleves a Móraalmi Vadásztársaság felajánlásával!

- 20.30 **CRYSTAL koncert**
Diszko Rádió88: Dj. Patkós Attila

június 26. (szombat) Aratóünnep

- 17.00 Kézműves foglalkozások gyerekeknek
Magyar termékek vására - az ACM támogatásával
- 17.00 Arató mise a móraalmi Szent László templomban
- 18.00 Népek Tánca - Tánccsoport Keszthely 1.

június 30. (szerda) Köztisztviselők napja

- 9.45 "Testvérvárosok küzdelme a szegénység és a társadalmi kirekeszttség ellen" c. konferencia
- 17.45 Homokháti Művészek Tárлата - kiállítás-megnyitó
- 18.00 Péterrévei Karinthy Frigyes Színjátszó Kör bemutatja:
Marth P. Ildikó: Kukás guru című bohózat

július 1. (csütörtök) Nemzetközi Megyejáró Fesztivál és Török - Magyar Néptánc Kavalkád

- 18.00 Nemzetközi néptánccsoportok felvonulása
- 18.30 IX. Nemzetközi Megyejáró Fesztivál
- 20.00 Csikszentgyörgyi Székely Góbkék:
"A mű üdönkben nem így vót" - vidám színpadi jelenetek
- 20.30 Török - Magyar Néptánc Kavalkád
Móraalmi és törökországi csoportok fellépése
Táncház

július 2. (péntek) I. Dél-alföldi Rétesfesztivál és lakodalmas zenekarok fesztiválja

- 10.00 Rétes-készítők minősítő versenye
III. Homokháti Ifiúsági Találkozó

Erdődi Leona - ének és harmonika művészno
Népek Tánca - Táncsoport Keszthely 2.
Mórahalmi Parasztkórus fellépése

19.00 Arató vacsora
20.00 **Arató bál: Szimpla Trio (Temerin)**

június 27. (vasárnap) Bornap és fúvószenekari találkozó

9.00 Gyermekfoglalkozások az OTP támogatásával

17.00 Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
16.00 Fúvószenekarok és majorettek felvonulása
16.30 Fúvószenekari találkozó és majoretta bemutató
19.45 Csongrád megyei borminősítő verseny eredményhirdetése

Borkóstolás a Homokhátság Gyöngyszemeiből

20.00 **Hevesi Tamás koncert**
21.00 Utcabál: zenél Busa Szabi

június 28. (hétfő) Nemzetközi konferencia-sorozat

9.45 "Testvérvárosok küzdelme a szegénység és a társadalmi kirekeszttség ellen" c. konferencia

június 29. (kedd) Szerb est és táncház

9.45 "Testvérvárosok küzdelme a szegénység és a társadalmi kirekeszttség ellen" c. konferencia

18.00 Szerb est és táncház
Zenél a Bánát Együttes
Dínom-Dánom Néptáncsoport fellépése

Tárcsán sült ételek kóstolója

17.00 Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
17.00 Megnyílik a Rétes utca!
Rétes kóstoló és vásár
Így készül a lakodalmi rétes - réteskészítők bemutatója
Lakodalmas zenekarok fesztiválja
Menyasszonyiruha-bemutató
Jubiláns házasság köszöntése

Legyen a vendégünk! Agyas pálinka és saslik kóstoló!

20.30 **Magna Cum Laude koncert**
22.00 Utcabál: Bácskai Vidám Fiúk

július 3. (szombat) I. Dél-alföldi Rétesfesztivál és réteskészítő verseny

9.00 Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
Népi játszótér gyermekeknek
9.00 I. Dél-alföldi réteskészítő verseny
17.00 Nemzetközi néptáncfesztivál
Réteskészítő verseny eredményhirdetése
20.00 Bangó Margit - Cigány show
21.30 Nosztalgia Buli: zenél a Kóktél Duó

július 4. (vasárnap) I. Dél-alföldi Rétesfesztivál

9.00 Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
10.00 Ünnepi szentmise - 80 éves mórahalmi lakosok köszöntése
11.00 Fesztiválok rétese - réteskészítés és -vásár
13.00 **Óriás rétes – Guinness-rekord kísérlet**
Magyar termékek vására - az AMC támogatásával
Tekeredik a rétes - réteshűzés és -nyújtás
15.00 Miniszínház mesés előadása gyermekeknek:
16.00 "Vigyázat Vadnyugat!" címmel
17.00 Orosz Zoltán harmonika művész koncertje
18.30 Dukai Regina koncert
Virágos Mórahalomért díjak átadása
Csíkszentmártoni Fúvószenekar koncertje
20.00 **BON-BON együttes koncert**
21.30 *Tűzjáték*

2. Dél-alföldi Rétesfesztivál

július 2.-3.-4.

Az Őszirozsák Nyugdíjas Klub 35 éves évfordulójáról

Tortával és szép szavakkal

70-80 évet megélni, átélni nem kis dolog. Ezt az időt a legkülönfélébb életutakon, gyönyörű élményeken és keserű tapasztalatokon át élték meg azok az idősek, kik erre a fél emberöltőnyi időt átfogó megemlékezésre és fantasztikus ebédre összegyűltek Röszkén, a Petőfi Sándor Művelődési Házban.

Miközben nézem a hosszú évek alatt „megtört”, mégis mosolygós arcokat, szívemnek kedves, régi emlékekkel idéződnek fel. A nyári szünidők, a nagymamám vagy a nagyapám és köztem létrejövő „cinkosságok”, türelem, gondoskodás, amivel a családi szálakat kibogozták és összefogták, tanítás, élet-tapasztalatok átadása, a történelem, amit az ő személyük tett kézzelfoghatóvá és átélhetővé, emlékek szenvedésről, betegségről, nélkülözésekről és a mindennapok piciny, de boldog pillanatairól. Olyan hasznos tudást, információt kaptam ettől a korosztálytól, mellyel az élet teljes valóságát megismerhettem már nagyon fiatalon. Ezt megköszönni egyszerűen szavakkal lehetetlen. Ezen az évfordulós bálon összegyűlt sok szépkorú ember, akik dacolva a korral, vállalják az öregedés, az öregkor hihetetlenül sokféleségét. Ez rengeteg feladatot, kihívást, felelősséget jelent számukra, de ők mit sem törődnek ezek súlyával. Vannak, akik úgy gondolják az idősek közül, nekik már minden mindegy, jöjjenek az ifjak. A többség szerencsére ezzel nem ért egyet! Ez a rendezvény is azt mutatja, hogy kortól függet-

lenül minden ember életében kell, hogy legyenek vágyak, tervek, építő gondolatok. Az idősek méltósággal viselik koruk minden velejáróját. A tisztelet, mellyel mi, fiatalok feléjük fordulunk, egy szeretetteljes és természetes magatartás. Cserébe „megkapjuk” a szeretetükön túl a tapasztalataikat, véleményüket és bölcsességüket... Ezekkel csak szebbé és reménytelibbé tehetjük mindannyiunk életét.

Őszinte szeretettel és tisztelettel kívánom, hogy derűsen és jó egészségben, a család nyújtotta örömmel töltsék a pihenés éveit községünk minden szépkorú lakója, hogy a 40 éves évfordulón megint így együtt tudjunk felhőtlenül ünnepelni!

Barnáné Szabó Tünde

Az ünnepegről

A 35 éves évfordulónk ünnepegré meghívott klubok: Algyői Szőke Tisza Nyugdíjas Klub, Ásotthalmi Borostyán Nyugdíjas Klub, Baksi Hagyományörző Énekkar és Citera Zenekar, Domaszéki Jázmin Nyugdíjas Klub, Dorozsmai Vöröskeresztes Klub, Hóvirág Énekkar Szeged, Hagyományörző Nyugdíjas Klub Rösztke, Gyálai Nyugdíjas Egyesület, Móraalmi Napfény Nyugdíjas Klub, Mozgáskorlátozottak Egyesületének Szegedi csapata, Kővári Tibor és csapata, Szent-Mihályi Nyugdíjas Egyesület, Szőregi Nyugdíjas Egyesület és az Őszirozsák Nyugdíjas Klub mint házigazda.

A rendezvényünk védnöke, Borbásné Márki Márta, Rösztke község polgármestere szívhez szóló szavaival méltatta az egybegyűlt klubtagok 35 év alatt elért közös eredményeit, rendezvényeit. Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő, Móraalom polgármestere köszöntő beszéde után az ünnepi eseményhez illően egy óriási tortával ajándékozta meg a jelenlévőket. Tiszteletbeli vendégeink: Virág Istvánné Életet az Éveknek Országos Egyesületének Csongrád megyei vezetője és Dr. Juhász Mária volt vezető; Magyar László, a Megyei Közgyűlés tagja; a Páduai Szent Antal Plébánia vezetője, Dr. Liszkai Tamás;

Rösztke Község Képviselőtestülete; Rösztkei Településfejlesztő Üzemeltető Nonprofit Közhasznú Kht. vezetője, Gera Ferenc; Forró Fogadó Rösztke; Paprika Molnár Kft.; Petőfi Sándor Művelődési Ház igazgatója és dolgozó; Rösztkei Családsegítő Szolgálat dolgozó és a Teleház munkatársai voltak.

Főbb támogatóink, akik felajánlásaikkal hozzájárultak az ünnepi ebéd megszervezéséhez és az értékes tombola tárgyak összeállításához: Rösztke Község Önkormányzat, Borbásné Márki Márta polgármester, Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő és polgármester, Forró Fogadó, Fontana Credit Takarékszövetkezet, Szent Erzsébet Móraalmi Gyógyfürdő, Gera Ferenc, Magyar László, Liszkai Tamás, Roosevelt téri Halászcserda, Újházi Árpádné, Simplex Gyógyszertár, Unilever Kft., Paprika Molnár Kft., Csoka Imre, Barnáné Szabó Tünde, Kakasné Szalma Malvin, Dani András, Molnárné Vár Ágnes, Dr. Schmidt József, Turó István, Áfra Károly, Csillag Éva, Jeans Bank, Fiedrich Irén és a Nyugdíjas Klub minden tagja.

Minden még egyszer szeretném megköszönni mindazok segítségét, akik ennek a rendezvénynek a létrehozásában aktívan segítettek.

*Németh Ferdinándné
Őszirozsák Nyugdíjas Klub vezetője*

Még egyszer a hospice-ról*

A halál az élet része. A betegnek és a hozzátartozónak mégis nehéz elfogadni a szükségszerű elmúlást. Magányosan meghalni, kiszolgáltatva testi fájdalomnak, lelki gyötrelmeknek nem szükségszerű. Ahogy nem sorsszerű magára maradni a gyógyíthatatlan betegségben szenvedő – legtöbbször rákos – betegnek a pusztító kórfolyamat utolsó szakaszában, az úgynevezett terminális állapotban. A célirányos kezelés kudarca és felfüggesztése után a fájdalomcsillapítás önmagában nem indokolhatja egy végstádiumban lévő beteg intézetbe száműzését, mert az nem emberhez méltó. Egyedül, távol az otthonától, közel az életút végéhez a kiszakítotttság, az elhagyatottság, a kitaszítotttság legsötétebb kétségbeesésig fokozódó érzése méltatlan az emberhez.

A terminális állapot elsősorban nem orvosi, sokkal inkább pszichés és szociális probléma. Maguk a végstádiumban lévők sem igénylik a „magas szintű” orvosi ellátást. Hazavágnak. Otthon szeretnének meghalni. Mint régen. E helyett egyre gyakoribb általánosabb, mi több társadalmilag mindinkább elfogadott körökben az intézményben bekövetkező halál. A haldoklók „problémává” váltak a hifi-nemzedék számára. Ez a látszólag magabiztos generáció elbizonytalanodik az élet-halál mezsgyéje szélén; nem tudja, mit kezdjen, hogyan bánjon végét járó hozzátartozóival. Felmenőik még tudták: gondoskodtak, segítettek, ápoltak, virrasztottak, lelkipásztort hívtak, elsirattak, vigasztalták, gyámoltították az itt maradtakat. Még

birtokolták a szükséges rítusokat.

Segítség híján a gyógyíthatatlan, többnyire rákos betegség utolsó szakaszát a totális fájdalom teszi elviselhetetlenné, a test, az érzélem, a lélek és a szociális „én” fájdalma. A költő szerint „Nincs keservesebb, mint a fájdalmat szavakba önteni akkor, midőn a tett hatalmunkban nem áll.”

A magányos haldoklás ellen adva van a tett, csak tenni kell. Ez az emberhez méltó felkészülés az elmúlás-

ra humánus gondozás és palliatív ellátás keretében. Ez a hospice: szellemiség, filozófia és tüneti kezelés együtt. A szellemiséget – benne az ellátás filozófiáját – Cicely Saunders, az első (londoni) hospice ház alapítója fogalmazta meg: „Őn, élete utolsó percéig fontos nekünk, és mi nem csak azért fogunk mindent elkövetni, hogy békében halhasson meg, hanem, hogy mindvégig emberhez méltóan tudjon élni.” A hospice szellemiség magától értetődően utasítja el az eutanáziát. A palliatív (tüneti) ellátás célja a lehető

legjobb életminőség elérése a betegnek fájdalmának és tüneteinek csökkentésével, lelki szenvedéseik enyhítésével, fizikai-szellemi aktivitásuk támogatásával a terminális állapot néhány hónapig vagy csak pár napig tartó időszakában. További cél a hozzátartozók segítése a betegség és a gyász idején.

A hospice-ban csapatmunka folyik családtagok, orvos, nővér, pszichológus, lelkész, szociális munkás

és önkéntes segítők bevonásával. Az önkéntesek jelenléte üzenet-értékű, a társadalom nem hagyja magára a halálos beteget. A hospice ellátás – ameddig lehet – otthon történik házi ápolási szolgálat keretében. Ha kell, rendelkezésre áll a bennfekvő részleg nappal vagy a nap 24 órájában. Ettől komplex a tevékenység. A szolgáltatás térítésmentes. Mivel az állami támogatás nem elégséges, a TB-finanszírozás csak a költségek 70%-át fedezi, egyéb (pl. önkormányzati, alapítványi) forrásokat is igénybe kell venni.

Jóllehet a hospice szolgálat az állami egészségügyön kívül szerveződik, mára az egészségügyi ellátórendszer integráns részévé vált. A kereteket 11 hospice ház, illetve palliatív osztály és 53 otthoni ápolási szolgálat biztosítja. Több nagyvárosban (Budapestten kívül Miskolcon, Debrecenben, Pécsen, Egerben, Gyulán, Nagykanizsán, Szombathelyen) önkormányzati támogatással komplex ellátásra van már lehetőség.

A szegedi balliberális városvezetést nem érintette meg a hospice szellemisége. Szegeden a palliatív terápia hivatalos elismertsége, támogatottsága igen csekély. A helyi alapítvány – amely 1997-óta sikeresen pályázik, szervez, oktat – még nem kapott segítséget a várostól. Nincs hospice ház, bennfekvő részleg, komplex palliatív kezelés. Egyetlen szegedi illetőségű otthonápolási szolgálat végig hospice szellemű otthoni beteg-ellátást. 2007-ben volt egy egészségügyi integráció. Ágyak felszabadulásával lehetőség nyílt volna hospice részleg létesítésére intézményi keretek között. A szocialista vezetőségű önkormányzat nem élt a helyzet adta lehetőséggel. Sebaj, legfeljebb egy nagyváros és több kistérség tovább vár a hospice-palliatív fekvőbeteg ellátásra...

Dr. Marosi György
Dr. Mari Albertné

*Térségi Tükör, 2010. március.
HOSPICE: Méltósággal az utolsó pillanattig
hospice (angol; ejtsd: hospisz): me-nedékház, menhely, szeretetház, -otthon

Mezőgazdasági összeírás

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a 2010. évi XXIV. törvény alapján 2010. június 1. és június 21. között az ország valamennyi településén, így a térségünkben is általános mezőgazdasági összeírást (ÁMÖ) hajtott végre.

Az általános mezőgazdasági összeírásról szóló törvény hatálya azokra a gazdaságokra terjed ki, amelyek csak mezőgazdasági szolgáltatást végeznek vagy amelyeknek az összeírás eszmei időpontjában összes termőterülete eléri az 1500 négyzetmétert.

Gyümölcsös és szőlőterület esetén az összes terület legalább 500 négyzetméter, üvegház vagy más védőtakarás alatti termesztő területnél pedig 100 négyzetméter az alsó határ. A mezőgazdasági haszonállat-állomány „mérési küszöbe” legalább egy nagyobb haszonállat (szarvasmarha, sertés, ló, juh, kecske, bivaly, strucc), 50 tyúk, illetve más baromfi, 25 házinyúl, 25 prémes állat, 25 húsgalamb vagy 5 méhcsalád.

A törvény alapján összeírandó adatok kiterjednek – egyebek közt

– a gazdaságban munkát végzők foglalkoztatási jellemzőire, korukra, nemükre, mezőgazdasági jellegű iskolai végzettségükre, a földhasználat jogcímeire, a földhasználat művelési ágak szerinti jellemzőire, a gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági jellegű tevékenységeire, valamint az alkalmazott mezőgazdasági termelési módszerekre.

A termelőket, egyéni gazdaságokat szakszerűen felkészített összeírók keresik fel és személyes beszélgetés során töltik ki a kérdőívet, míg a gazdálkodó szervezetek ma-

guk töltik ki, s postán küldik vissza a KSH-nak. Mivel az összeírás törvény írja elő, a kérdésekre a válaszadás kötelező!

Az összeírók személyre szóló igazolványt kapnak. Szükség esetén az igazolvány sorszáma alapján, a KSH területileg illetékes szervezeti egységénél ellenőrizhetik annak jogszerű használatát. Az összeírásban részt vevőknek – amennyiben az adatszolgáltató kéri – személyazonosító okmánnal is igazolnia kell magát.

Jójjárt Edit
Mórahalmi HVI irodavezető

Megújul a forráskúti családsegítő és gyermekjóléti szolgálat irodája

A forráskúti családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnak helyet adó, a polgármesteri hivatal épülete mellett található irodaépület teljes körű akadálymentesítésére nyert pályázatot a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása. A Dél-alföldi Operatív Program keretei között összesen mintegy 6 millió forint támogatás érkezik.

A beruházás keretein belül a családsegítő és a gyermekjóléti iroda is megújul, a mozgássérültek, kerekesszékesek számára is megközelíthető lesz, valamint a látás és hallássérültek számára is könnyebb tájékozódás válik lehetővé. Az épületen belül akadálymentes illemhely épül. A régi vályogépület felújítása mellett akadálymentes

parkoló kerül kialakításra, ahonnan rámpán keresztül lehet az épületig eljutni. Az ajtófeliratokat és a tájékoztató táblát – a látássérült emberek számára – Braille-feliratokkal egészítik ki, valamint kontrasztos vezetősávok teszik lehető-

vé a tájékozódást. A hallássérültek könnyebb kommunikációjáért mobil indukciós hurok kerül beszerzésre.

Kuklis Nikolett

Uniós forrásokból újulnak meg a szociális intézmények a Homokháti Kistérségben

A Dél-alföldi Operatív Program segítségével Ásotthalmon, Üllésen, Zákányszéken, Pusztamérgesen, Öttömösön és Forráskúton újulnak meg a szociális alapellátást nyújtó intézmények. A kistérség településeire több mint negyedmilliárd forint támogatás érkezik e támogatás révén.

Több szempontból is megújult a szociális ellátás intézményrendszer a kistérségben a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása segítségével. A szociális ellátásokat 8 településen közösen szervezi a társulás integrált szociális intézményén keresztül. Az elmúlt évben minden településen a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokat informatikai eszközökkel, bútorokkal és a szakmai munkát segítő eszközökkel szereltük fel, pályázati forrás segítségével. A 2010-es évben már nagyobb beruházásokat is elindítottunk a térségben.

Az ásotthalmi gondozási központ épülete tetőterének beépítésére mintegy 50 millió forint támogatást nyert a többcélú kis-

térségi társulás. A gondozási központ épületében jelenleg az idősek bentlakásos intézményében látják el az alapszolgáltatási feladatokat is. Az ellátás jelen körülmények között nehezen szervezhető. A tetőtér beépítésével és kívülről való megközelíthetőségével lehetővé válik az idősek bentlakásos intézményétől elkülönülten működő szociális alapellátás az épület tetőterében. A tetőtérbe való feljutást a mozgáskorlátozottak számára lift segíti majd, valamint a beruházás során a látás- és hallássérültek számára is akadálymentes környezetet alakítunk ki.

Új helyre, a Radnay utcai iskola helyére költözik pályázati támogatás segítségével az üllési gondo-

zási központ. A 37 millió forintos támogatás segítségével a jelenleg több helyen és zsúfoltan működő szociális ellátás egy épületbe kerül át. Az üllési telephelyen valósul majd meg a forráskúti idősek nappali ellátása is. Az intézményben a korszerű nappali szolgáltatások, szociális alapellátások mellett az eddig a hivatalban működő családsegítő és gyermekjóléti ellátás is helyet kap. A mozgáskorlátozottak, látás- és hallássérültek számára akadálymentesen megközelíthető és használható épület beruházási munkálatai még az idén megkezdődnek.

Zákányszéken az integrált szociális intézmény székhelyén egy komplex ellátást lehetővé tevő, a szociális étkeztetés körülményeit megteremtő beruházás valósul meg 98,5 millió forint támogatással. Az új épületben 100 fős konyha, a nappali ellátás és a házi segítségnyújtás szolgáltatások kapnak helyet. A beruházás eredményeként létrejövő komplex szociális központ ezeken felül alkalmas lesz előadások tartására, az egészségét eseményeinek lebonyolítására, rendezvények szervezésére. Az épület kialakítása során teljes körű akadálymentesítés is megvalósul.

Jelentős beruházás a Pusztamérges és Öttömös közös fejlesztésére irányuló, mintegy 75,5 millió forintos támogatásból megvalósuló gondozási központ fejlesztés. A pusztamérgesi gondozási központ régi, leromlott épülete

teljes körűen megújul, az ellátottak európai körülmények között tudják a szolgáltatásokat igénybe venni. Fontos eredmény, hogy kialakításra kerül Pusztamérgesen is az idősek nappali ellátása. Öttömösön jelenleg nincs gondozási központ, a szociális feladatokat jelenleg a településen szétszórva található szakemberek végzik. A Béke utca 3. szám alatti, jelenleg használaton kívüli épületben a teljes szociális alapellátás helyet kap és kialakításra kerül az idősek nappali ellátásához szükséges infrastruktúra is.

Forráskúton a családsegítő és gyermekjóléti ellátás teljes körű akadálymentesítése és felújítása valósul meg, mintegy 6 millió forint támogatással.

A fejlesztések célja a szociális feladatellátás hatékonyságának növelése, a körülmények javítása, a gondozottak jobb ellátási körülményeinek biztosítása. Mindezek mellett fontosnak tartjuk azt is, hogy ezek az épületek a jövő számára újulnak meg, ezért kiemelten kezeljük a költség-energiatakarékos megoldások alkalmazását. Több helyen megújuló energiaforrást hasznosító berendezéseket építünk be, mert az is fontos, hogy az évek során az üzemeltetési költségek minél kisebbek legyenek.

A fejlesztések a közbeszerzésekkel a nyár elején indulnak. Az utolsó beruházást is be szeretnénk fejezni 2011-ben.

Kuklis Nikolett

Mentő ötletek és esetek

A stroke

A stroke („szélütés”) korunk egyik alattomos betegsége, tulajdonképpen egy gyújtófogalom, amely magába foglalja az agyállomány oxigénhiány miatti pusztulását. Ez két ok miatt következhet be: agyvérzés és érelzáródás miatt. Az oxigénhiányos állapot néhány perc elteltével sajnos, leggyakrabban visszafordíthatatlan károsodást okoz. Ezért fontos a korai felismerés, mivel az időben kezelt betegeknek nagyobb esélyük van a felépülésre. A stroke nemcsak az idősebb korosztályt fenyegeti, fiatal vagy akár gyermekkorban is veszélyt jelenthet.

A betegek nagy részénél a reggeli órákban jelentkezik riasztó tünetekkel.

Milyen tüneteket keressünk:

- zavartság, szédülés, fejfájás
- végtaggyengeség /féloldali/
- beszédértési és szóformázási nehézségek
- bénulás
- féloldali látásvesztés, ami lehet átmeneti
- hirtelen eszméletvesztés

A tünetek észlelése után haladéktalanul kérjünk segítséget háziorvosunktól vagy hívjuk a 104-es telefonszámot. Sok esetben a betegek ill. hozzátartozóik nem tulajdonítanak a sokszor enyhe tüneteknek nagy jelentőséget, így a betegek későn kerülnek a gyógyintézetbe.

Ha közvetlen környezetünkben találkozunk „stroke-gyanús” beteggel, egy ún. MBE-módszerrel

felismerhetjük a kórt.

1. MOSOLYOGJON (figyelem: szimmetrikus-e)
2. BESZÉLJEN (figyelem: zavart, „gombócos”-e)
3. EMELJE FEL MINDKÉT KARJÁT (figyelem: egyformán emeli-e)

Ha valamelyik kérést a beteg nem megfelelően teljesíti, hívjon segítséget!

A sürgősségi ellátás során a beteg egy sor kötelező vizsgálaton esik át a pontos diagnózis felállítása érdekében. Már a helyszínen vérnyomásmérés, EKG-vizsgálat, vércukormérés, oxigen saturáció mérés. Majd infúziós kezelés kezdődik. Ezt követően gyógyintézetbe kerül ahol további vizsgálatok (labor, CT, MRI, Dopler) várják.

A gyógyulás gyakran hosszadalmas, komoly, akár évekig tartó rehabilitációt is jelenthet.

Egy mozgalmas nap

Az elmúlt hónap bővelkedett eseményekben. Egy napon két közlekedési baleset is próbára tette a mentési kapacitásunkat. A balesetek időben gyorsan követték egymást, alig számoltuk fel az egyik baleset helyszínét, már mehettünk is a következőhöz.

2010. május 10-én az a bejelentés érkezett a mórahalmi mentőállomásra, hogy kevéssel Ásotthalom előtt a bajai úton közlekedési baleset történt. Állítólag 3 sérült van a helyszínen.

Kiérkezéskor egy fejre fordult traktor és a hozzá tartozó pótkocsi, valamint egy erdőbe csúszott kamion felkavaró látványa fogadta bajtársaimat. A 4 sérültből 3-an fejsérüléseket, 1 fiatal fiú medencezúzódást szenvedett.

A másik baleset a 16-os kilométernél történt, személygépkocsi busszal

ütközött. A buszon közel harmincan utaztak, nagy szerencse, hogy senki nem sérült meg komolyabban.

A balesetek mellett kollégáim egyéb mentési feladatokat is elláttak a nap folyamán.

Mindenkinek erőt, egészséget kívánok!
Ivánkovits László
állomásvezető

Erdőink védelmében

2009. július 10-től hatályos „az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról” szóló 2009. évi XXXVII törvény. A jogszabály szigorúan óvja az erdőket a káros tevékenységekkel szemben, a falopástól az illegális fakitermelésig egyaránt.

Az erdők védelmét szolgálja a törvény 61.§-a, ami megtiltja az erdőben az élő fáról, cserjéről a gally vagy lomb levágását, vagy akár moha gyűjtését!

Továbbá tilos az erdő „látogatójának” motorfűrész, 500 g-nál nagyobb fejtömegű fejszét, 30 cm-nél nagyobb hosszúságú ké-

zifűrész, magánál tartani. Aki a fenti szabályok ellen vét, minimum 20.000,- forint büntetésre számíthat!

A törvény 70.§-a, a fakitermelési munka végrehajtójának írja elő, hogy annak elvégzésére jogosító okiratot köteles a helyszínen magánál tartani. E tevékenységet előzetesen be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak!

A törvény 90.§-a szerint a fa szállításhoz szállítójegyet kell kiállítani, melyet köteles a szállító magánál tartani, és azt a hatóság képviselőjének felszólítására bemutatni, valamint az egész kereskedel-

mi folyamat során nyilvántartani!

A szabályszegések elkövetői a 143/2009. Kormányrendelet előírása szerint erdőgazdálkodási, illetve erdővédelmi bírságot kötelesek fizetni!

Aki saját erdejéből bejelentés és engedély nélkül termel ki fát, bruttó m³-enként akár 20.000,- forint büntetést is fizethet!

Más megítélés és jogszabályozás alá esnek a természetvédelmi területeken elkövetett jogsértések!

Védett természeti területeken minden a hatóság engedélyéhez vagy szakhatósági hozzájárulásához kötött, így például egy szál fa

engedély nélküli kivágása is eljárást von maga után!

Amennyiben a településükön bármilyen gyanús körülményt (például gyanús személyek fakitermelését) észlelnek, azonnal hívják a helyi körzeti megbízott rendőrt vagy a 107-es ingyenesen hívható rendőrségi segélykérő számot!

Használják ki a közösség, szomszédok adta lehetőségeket biztonságuk növelése érdekében!

Vigyázzanak magukra és értékeikre!

Pópty Beatrix rendőr zászlós
Mórahalmi Rendőrőr

Jó ütemben halad a fedett gyermekfürdő és szaunavilág kivitelezése Mórahalmon

Mintegy 880 millió forintból ez év októberére elkészül a Szent Erzsébet Móraalmi Gyógyfürdő új családbarát részlege. A beruházás során megvalósuló több mint 3 ezer négyzetméteres élményrészleg belső csúszdáival, kaland-, gyermek-, és bébi medencéivel, szaunaparkjával és a kapcsolódó szolgáltatásokkal a kisgyermekes családokat célozza meg.

A projekt adattábláján is olvasható, hogy a beruházás tervezett befejezésének ideje 2011. július 31. ám a jelenlegi készültségi állapotot figyelembe véve a gyermekfürdő nyitását a kivitelezést végző Ferroép Zrt., valamint a projektgazda Önkormányzat már ez év októberére ütemezi. A kivitelezési munkálatokat igyekeznek úgy megoldani, hogy az a lehető legkisebb fennakadást okozza a fürdő üzemeltetésében, így a munkálatok ellenére nyáron a fürdő valamennyi meglévő medencéje – összesen 13 – egyetlen belépőjeggyel igénybe vehető, sőt a beruházás ideje alatt a belépőjegy árát sem emelték fel.

A fejlesztés fő eleme a többszintű gyermekmedence, amely szinte faltól-falig víztükör lesz. A kaland- és élménymedencén helyenként csak szigeteken, lépcsőkarokon illetve hidakon lehet majd keresztüljutni és az élményelemek szinte teljes tárháza – sodrófolyosó, vízeshát, pezsgőpadok, dögönyözők, buzgárok, stb. – megtalálható lesz benne. Az épületet a két beltéri csúszda teszi igazán izgalmassá, amelyből az egyik kilép az épületből, majd újra visszakanyarodik a vízbe csobbanás előtt. A kisgyermekek számára perem- és akadálymentesen alakítanak ki medencét, amely egyenesen mélyül 30 centiméterre, míg a bábik számára kialakított medence 0-15 centiméter közötti. Mindkettőben gyerekjátékokat helyeznek majd el. Elhelyezésének köszönhetően az anyukák és apukák a jacuzziból tökéletesen ráláthatnak gyermekükre.

A szaunavilágban gőzfürdő, finn-, infra-, és aromaterápiás szaunák, csobbanó medence, jégkása kút, kneipp-medence és termál ülőmedence várja a vendégeket. A galéria részen elhelyezett intim szaunablokkban relax pezsgőmedence, trópusi élményzuhany, infra-, és bio szauna, valamint egy udvari finn szauna biztosítja a csendesebb kikapcsolódást és ellazulást.

A fürdőszárny megvalósításával az új célcsoport megjelenése mellett a turisztikai szezon széthúzását is várják, ugyanis a borús, esős időszakban, és nem utolsósorban télen is ideális körülményeket tudnak biztosítani a fiatalok és a családok számára, nyilatkozta Berta Zsolt, a projekt turisztikai menedzsere. Jelenleg több mint 300 ezer vendéget fogad évente a gyógyfürdő, de a beruházás után várhatóan 50 ezer fővel növekszik majd a vendégszám. Ahogyan a fürdő egészét, úgy az új fürdőszárnyat is a helyi Önkormányzat fogja üzemeltetni. A 880 millió forintos beruházás felét uniós pályázati forrás támogatja.

Közben a kisváros jelenlegi legnagyobb beruházásaként számon tartott Hotel Colosseum Wellness és Konferencia Szállodára is felkerült a negyedik, egyben legfelsőbb emelet. A négycsillagos szálloda 2010. szilveszterétől 77 szobával és 5 lakosztállyal várja a gyermekfürdőbe látogató vendégeket.

UMFT Info vonal:
06 40 638 638
nftj@mah.hu www.nftj.hu

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

A mórhalmi Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola pályázatot hirdet olyan kiránduló csoportok számára, akik 2010. őszi több napos programjához kedvezményes árú rendezvényhelyet keresnek!

A négy csillagos mórhalmi Szent Erzsébet Gyógyfürdőben 2010. októbertől a térségben egyedülálló új fürdőszárny készül el – ez alkalomból az Erdei Iskolával együttműködve hirdetjük meg az alábbi pályázatot.

Pályázók köre:

- min. 20 fős, max. 62 fős csoport
- min. 1 éjszakás, max. 14 éjszakás foglalás
- 7-100 éves korig

A támogatás előnyei:

- ingyenes fürdőjegy a csoport egészének a négy csillagos mórhalmi Szent Erzsébet Gyógyfürdőbe
- egy ingyenes szakvezetési túra
- ingyenes erdei iskolai program az általános iskolás korú csoportoknak
- minőségi szálláshely és étkeztetés alacsony áron
- ingyenes új programok a rendőrséggel együttműködésben (pl. bűnmegelőzési órák)
- 20 főnként 1 fő kísérő részére ingyenes szálláshely

A program megvalósításának ideje: 2010. október 1-től november 30-ig

A pályázat beadási határideje: 2010. szeptember 15.

Pályázati információ, jelentkezési lap igénylés:

Szűcs Anikó - Erdei Iskola vezető:

Tel.: (30) 257 7541,

E-mail: erdeiiskola@morahalom.hu

AZ EPERJES ÜGYVÉDI IRODA

2010. 06. 01. napjától várja

Tisztelt Ügyfeleit

Mórhalmon a Röszei út 20. sz. alatt minden hétfőn 9-16

óráig az alábbi

szolgáltatásokkal:

- cégalapítás
- ingatlan adás-vétel
- jogi tanácsadás

Tel.: (30) 223 6882

MÓRAHALMI TELEPHELLYEL

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

társaságok,
egyéni vállalkozók, östermelők
könyvelését, bevallások elkészítését,
adótanácsadást vállal.

Tel: (30) 9720 203

Wolf Éva

Mórhalom, Röszei út 20.
Ügyfélfogadás: hétfőn 9-16-ig.

Homokhát TV a térség szolgálatában

Elérhetőségeink: Tel.: (62) 281 219

Honlap: www.homokhattv.info

Email: homokhattv@morahalom.hu

Egyes csempék és padlólapok KIÁRUSÍTÁSA NAGY ENGEDMÉNNYEL!

Ariel 903 fürdőszobabútor alsószekrény méret 800x510 mm 42.900 Ft

Ariel 80 fürdőszobabútor alsószekrény méret 810x460x175 mm 42.900 Ft

Kádtelepítő 9590 Ft

mosdó 6190 Ft

mosogató 6990 Ft

mosdó 10 090 Ft

59 900 Ft
Kalifornia HIDROMasszázs kabinok 90 x 90 cm

64 900 Ft
Firenze HIDROMasszázs kabin 90 x 90 cm

SFERA SAN FÜRDŐSZOBA OUTLET
SZEGED, KERESKEDŐ KÖZ 4.
Telefon: +36 70/383-6096 • www.sferasan.hu

tények és vélemények
SZEGEDma.hu

POLGÁRI portál

Politika, közélet | Egyház
Egészség | A hét ember
Sport | Programok | Kultúra
Tudomány, oktatás | Videó
Gazdaság, pénzügy
Civil fórum | Utazás
Időjárás | BlogBoks
Programok | Karikatúrák
3D panorámafotó
Vélemény | Apró
Kék hírek | A hét fotója
Rádió88 bulifotók
A hét receptje

**Kattints rá
és látogasd!**

Júniusi jeles napok

Június 8. Medárd napja

Időjárásjós nap. A közhiedelem szerint, ha ezen a napon esik az eső, akkor negyven napig esni fog – de megfordítva is igaz: ha nem esik, akkor negyven napos szárazság következik. A népi megfigyelés utólag költött mondai magyarázata szerint egy pajkos táncoló társaság nem hallgatott a szent püspök jámbor intelmeire, ezért Medárd imádságára negyven napos eső mosta szét őket. Egyéb népi megfigyelések: ha esik, akkor a fű szépen kihajt, a szőlő bőven terem, de a bor gyöngö lesz.

Június 13. Páduai Szent Antal napja

„A legnépszerűbb szent az egész világon alighanem Páduai Szent Antal (1195–1231. jún. 13). Jófórmán nincs templom, ahol ne állna szobra, mely angyali szelídségű ifjú szerzetest ábrázol, barna ferences csuhában, karján a kis Jézussal, szabad kezében liliummal. Aki hívó katolikusknak gondja-baja van, végső menedékként mind hozzá fordul” – írja Jankovics Marcell Jelkép-kalendáriumában. Szent Antal tisztelete a 17. század folyamán bontakozott ki hazánkban is.

Antal Észak-Itália és Dél-Franciaország eretnokségek felé forduló népeit eredményesen térítette vissza az egyházhoz, amiért a pápa alig 10 hónappal halála után szentté avatta. A tíz hónap alatt Antal padovai sírjánál rengeteg csoda történt, számtalan kérés és ima talált meghallgatásra – ez idő alatt alapozta meg Szent Antal későbbi közbenjárói hírnévét.

Június harmadik vasárnapja Apák napja

Az Egyesült Államokban kezdeményezték először az apák megünneplését a 20. század elején. Először 1908 júliusában Fairmont templomában tisztelegtek az apák előtt, 1909-től egyre szélesebb körben terjedt el a megemlékezés. 1972-ben Richard Nixon amerikai elnök kezdeményezésére törvénybe iktatták megünneplését, ma a világ számos helyén köszöntik ezen a vasárnapon a gyermekek édes-

apjukat. Az ünnep magyarországi meghonosítására 1994-ben a Borsod megyei United Way indított mozgalmat Miskolcon.

Június 24. Szent Iván napja

A nyári napforduló ünnepe, a leghosszabb nappal és legrövidebb éjszaka az évben. Keresztelő Szent János születésnapja. A katolikus egyház Szűz Márián kívül csak Keresztelő Szent János esetében ünnepli névnapként a szent feltételezett földi születésnapját. Az evangéliumok szerint János éppen félévvel volt idősebb Jézusnál, születésnapja ezért került az ünnep június 24-ére.

Dömötör Tekla ezeket az európai szentiváni szokásokat gyűjtötte össze: tűzgyújtás (tűz átugrálása, fáklyagyújtás, tüzes karika eregetése), tűzzel vagy vízzel kapcsolatos mágikus cselekedetek, növényekkel (füvekkel, virágokkal, gyümölcsökkel) kapcsolatos cselekmények és hiedelmek, szerelmi varázslás, jóslás, Keresztelő Szt. János tisztelete.

Június 27. Árpád-házi Szent László napja

A magyar lovagkor mintaképe, egykor a legnépszerűbb magyar szent volt László király (uralkodott: 1077–95). Sírja csodatévő zarándokhely lett, mondák vették körül már életében is legendássá nőtt alakját. Szentté avatásá-

ra száz évvel később került sor, miután (1192. június 27-én déltájban) a váradi székesegyház fölött fényes csillag gyúlt ki, s ott lebegett a magasban két órán át – írja Jankovics Marcell. Szent László napját a szokástól eltérően azóta sem halála, „égi születésnapja” évfordulóján ülik meg, hanem június 27-én, a csillagjelenés napján.

Bálint Sándor Ünnepi kalendáriumában azal magyarázza László kultuszát, hogy személyében „a harcos nomád férfieszmény és európai lovagideál ötvöződően eggyé, a magyarság küzdelmes századaiban Mihály arkannyal, továbbá Dömötör, Móric, György, Jakab mellett, követendő példaképpé és szent patrónussá válik”.

június 29. Péter-Pál napja

Szent Péter és Pál apostolok vértanúhalálának (Kr. u. 67-ben) feltételezett napja.

Babits Mihály Esős nyár -részlet-

*Micsoda nyár! Talán kezdődik már az ősz,
Korán vénül az év,
mint csüggedt férfi, kit korai gond redöz...*

*A házeresz csövén
könny ül, s a kerti sok kisírt szemű virág
úgy néz föl a csigás
fűből, mint akiket nem enyhít semmi más,
csupán a zokogás.*

*Mit ér a zokogás? Ugyis meghal a nyár.
Ugyis meghal az év.*

*Pár hétre még talán kijő a napsugár...
Az is csak haladék.*

*A legvirágosabb ősz is a télbe visz...
Szép lejtő is leránt...*

*Lesz még tavasz, de az más tavasz lesz, s nem is
emlékezik miránk.*

*Most újra megered az eső, kopogó
zajjal, s az ég olyan,
mint a félárbocra eresztett lobogó:
úgy leng, alacsonyan.*

*A szél meg hangosabb s füvek és fák között
parancsokat kiált.*

*Ők szótfogadnak, mint ijedt ujoncsereg:
„jobbra át!” „Balra át!”*

Térségi Tükör

Kiadó: Móránét Kft.

Ügyvezető igazgató: Duka Félix

Főszerkesztő: Márton Gábor
tersegitukor@morahalom.hu

Szerkesztők: Fodor Csaba, Kuklis Nikoletta,
Papp Nóra

Kiadói telefon: (62) 281 219

Nyomdai előkészítés: Agent Print Kft.

Nyomda: Quick Print Hungary Nyomda

Felelős vezetők:
Dr. Unger Lőrinc, Dr. Kasza Péter, Remeckzy László

HU ISSN 2060-7598